

Gemeenteklanken

Kerkblad van de Protestantse Gemeente West Maas en Waal

jaargang 04
september 2020

Inhoud	2
Kerkdiensten	2
Vanuit de Kerkenraad	4
Dominee van de Penningsstraat	5
Nader kennismaken	6
De nieuwe donorwet	8
Diaconie Plan International	8
Toveraltheater	8
Inlia	9
Cantorij	11
Kindernevendienst	12
Gespreksgroepen	12
DuurzSAAM	13
Bijbels recept	13
Rebuskraker	14
Online kerk zijn	15
Leurviering	17
Gemeenteberichten	18
Contactpersonen	18
Mutaties	19
Contactgegevens	20

Kerkdiensten

In navolging op de berichtgeving van de overheid heeft de kerkenraad besloten dat alle kerkdiensten t/m 6 september afgelast worden.

Vanaf 20 september zal de viering plaatsvinden in de kerk in Wamel.

Voor de diensten die om 10:00 uur in Wamel worden gehouden dient u zich vooraf aan te melden bij Wim Backer, per email wim.backer@pg.westmaasenwaal.nl of telefonisch nr. 0487 593143 tot uiterlijk zaterdag 22:00 uur. Er kunnen maar een beperkt aantal mensen in de kerk dus meld u op tijd aan, want vol is vol.

Zondag 6 september via YouTube

KIA werelddiaconaat

Zondag 13 september Startzondag

11.00 uur

Bij mooi weer is er een dienst in Boven--Leeuwen, op het grasveld naast de kerk. Iedereen wordt dan verzocht zijn eigen stoel mee te nemen en de aanwijzingen te volgen van de leden van de kerkenraad.

Extra collecte: JOP

Zondag 20 september Wamel

10.00 uur

Voorganger: ds. E. Laseur

Extra collecte: KIA zending

Zondag 27 september RK Kerk Wamel

Oecumenesche viering

19.00 uur

Voorgangers: ds. Laseur en pastoor T. Amalraj Santhanam.

Zondag 4 oktober Wamel

10.00 uur

Voorganger: ds. E. Laseur

Extra collecte: Protestantse kerk/Kerk en Israel

Tijdens de diensten zal niet worden gezongen, er is geen toiletbezoek mogelijk en er is geen koffiedrinken na de dienst

Tijdens de kerkdiensten om 10.00 uur is er oppas en kindernevendienst. De kinderen gaan bij binnenkomst direct naar hun eigen ruimten en blijven de hele dienst bij elkaar.

COLOFON

Gemeenteklanken is het kerkblad van de Protestantse Gemeente West Maas en Waal.

4 de jaargang nr. 7

September 2020

Verschijnt

10x per jaar

Abonnement

15,- euro per jaar

Bankrekeningnummer:

IBAN nr: NL72RAB00373718225

Ten name van: CvK West Maas en Waal

Onder vermelding van: Kerkblad

Eindredactie

PR & Communicatie

Postbus 6

6659 ZG Wamel

Tel. 0487 570946

redactie@pg-westmaasenwaal.nl

Drukwerk

Communicatie Partners

Koningsschot 37

3905 PR Veenendaal

www.communicatiepartners.nl

info@communicatiepartners.nl

Bezorging kerkblad

Tel. 0487-570946

b.g.g. 0487-501781

Volgende kopijdatum

2 oktober 2020

6 november 2020

Verschijningsdata

9 oktober 2020

13 november 2020

Oefening in hoop

*Ik wil mij steeds weer oefenen in de hoop.
Ik hoop dat ik in mensen het goede kan zien.
Ik hoop dat ik in deze tijd
tekenen van hoop kan zien.
Ik hoop dat ik niet door wanhoop
overspoeld zal worden.*

*Ik wil mij steeds weer oefenen in de hoop.
Ik hoop dat ik mensen kan aanmoedigen
en verwarmen.
Ik hoop dat ik anderen niet af zal breken
met mijn woorden.
Ik hoop dat ik mild en terughoudend blijf
in mijn oordeel.*

*Ik wil mij steeds weer oefenen in de hoop.
Ik hoop dat ik open kan blijven staan
voor anderen.
Ik hoop dat ik kan luisteren
naar het innerlijk van de mens.
Ik hoop dat er iemand is
die mij altijd weer steunt.*

*Ik wil mij steeds weer oefenen in de hoop.
Ik wil leven uit vertrouwen en liefde.
Ik wil doorgeven
wat opbouwend en hoopgevend is.
Ik hoop op mensen die samen met mij leven
vanuit de goede hoop.*

**Marinus van den Berg uit: 'Een nieuw
begin' Kok Kampen 1991**

Vanuit de Kerkenraad

De kerkenraad is afgelopen maand niet bij elkaar geweest, de meeste contacten lopen op dit moment via de mail en telefoon.

Of we vanaf 20 september weer kerkdiensten zullen gaan houden wordt deze week in de kerkenraad besloten. Via de zondagsbrief wordt u hiervan op de hoogte gehouden.

Zolang het coronavirus actief is zal er ook iedere week een YouTube opname en -preek worden rondgestuurd met de zondagsbrief.

Het ligt in de bedoeling om op zondag 13 september, bij mooi weer, om 11 uur een dienst buiten houden, op het grasveld naast de kerk in Boven-Leeuwen. Iedereen wordt dan verzocht zijn eigen stoel mee te nemen en de aanwijzingen te volgen van de leden van de kerkenraad.

Tijdens deze dienst zal niet worden gezongen, er is er geen toiletbezoek mogelijk en er is geen koffiedrinken na de dienst.

Op de vraag of u/jij ideeën en/of aanvullingen heeft hoe we het leven van onze gemeente op zondag en door de week kunnen verbeteren. Zodat wij de kerkenraad hiermee aan de slag kan na de vakantie. Hierop is helaas geen enkele reactie binnengekomen. Als u nog ideeën heeft kunt u dat natuurlijk altijd nog doorgeven aan één van de leden van de kerkenraad.

Kerk zijn begint bij jezelf, waar we met zijn allen een steentje aan de toekomst van onze gemeente kunnen bijdragen.

Ank Ijzerman-Hess, scriba

Dominee van de Penningstraat!

Afstandsonderwijs

Wijsgeer Confucius (559-479) zegt: 'Wie oude kennis koestert en voortdurend nieuwe vergaart, mag een leraar voor anderen zijn.' Ook in deze tijd van corona leren wij als predikanten bij. Via webinars tracht de landelijke kerk herbezinning op pastoraat in banen te leiden.

Dit afstandsonderwijs kost energie. Zowel om 't te geven alsook te volgen. Jongeren zullen dit beamen. Vaak zijn zij al actief op social media. Daardoor hebben ze het gevoel voortdurend 'aan' te staan. De veranderingen zijn ingrijpend. En niet iedereen lijkt er klaar voor te zijn.

Levenslang leerling

Docent en leerling moeten voor de toekomst blijvend ingesteld zijn op minder persoonlijk contact. Deze ontwikkeling zal zich op meerderlei terreinen des levens doorzetten. Zoals in de relatie tussen arts en cliënt. Online-consulten lijken vooral iets voor de mondig(st) e mensen.

De slimme jongen of meid moet op de toekomst zijn voorbereid. Veelal gebeurt 't met de charme van het amateurisme. Als 't niet kan zoals 't moet, moet 't maar zoals 't kan. Hoe dan ook groeit het besef dat een mens voortaan levenslang leerling is. Ongeacht zijn of haar leeftijd...

Eén is uw Meester

Een zelfde omschrijving is ergens ook van toepassing op de weg van gelovigen. Ieder is levenslang leerling. En sinds Hemelvaart met de Meester op afstand (Mt.23:8). Maar sedert Pinksteren is er een permanente online-verbinding. Is 't mogelijk om dankzij de Geest

in te loggen.

Corrie ten Boom (1892-1983) zei daarover ooit dit: 'Als mensen Jezus niet zien in de bijbel, is dat niet uw schuld. Maar als zij Hem niet zien in uw leven, is dat wel uw verantwoordelijkheid!' Gelukkig kunnen we in de leerschool van het leven bij deze ene Meester altijd terecht!

Eigentijds levenslied

Psalm 51

1 Een psalm van Luna

2 nadat ze verkeerde keuzes had gemaakt.

3 God ik vertrouw op U.

Wees niet kwaad op mij.

Uw liefde is groot,
vergeef mij.

4 Leer mij af die stomme dingen te doen,
help mij een nieuwe start te maken.

5 Ik weet wat ik verkeerd heb gedaan.

Steeds denk ik aan wat gebeurd is
en hoe stom het is.

6 Ik heb het verkeerd gedaan,
ik schaam mij voor U.

7 Neem mijn pijn weg
en laat me weer dicht bij U komen.

Uit: Bajesagenda 2017 (hertaald door Luna)

Geboren

Guusje Miedema

Zij is geboren op donderdag 30 juli 2020. Guusje en haar ouders wonen aan de Viaductstraat 105 te Wamel.

Op het geboortekaartje staat de beleving van haar komst als volgt verwoord: Ik weet niet of dit is wat ze met liefde bedoelen, maar ik kan jouw hart in het mijne voelen.

Als gemeente wensen wij Peter en Laura geluk en zegen bij de opvoeding van Guusje. Gelukwensen zijn er ook voor de grootouders Jaap en Anneke.

Hernieuwd weerzien

Zondag 13 september om 11.00 uur is er - bij goed weer - dienst op het veld naast de kerk in Boven-Leeuwen. Fred Hommersom verzorgt ook nu muziek en geluid. En er is medewerking van de cantorij, maar helaas zonder Lex Bogaers. Hij is ons eind juli overleden. Wij hopen in de voorbede zijn geliefden te gedenken.

Ds. Edo Laseur

Nader Kennismaken

Lida de Vree – Stam

Aan het woord Lida de Vree – Stam, diaken, voor velen van ons een bekend gezicht. Behalve diaken is ze ook echtgenote, moeder van twee zoons (Joris en Twan) en verpleegkundige. En een echt familiemens.

‘Mijn ouders zijn hier 42 jaar geleden komen wonen op de Steenoven aan de Hul in Wamel. Opa en oma gingen toen wonen op de boerderij in Maasbommel. Ik ben geboren op de Hul in Wamel. Ook al zijn we, toen ik 8 jaar was naar de boerderij in Maasbommel verhuisd, de Hul blijft toch een bijzondere plek voor mij. Elf jaar geleden is mijn vader overleden. Mijn twee broers hebben toen met mijn moeder de boerderij voortgezet, een melkveebedrijf. Ons mam, Bep Stam, woont inmiddels in Beneden-Leeuwen. Zo af en toe zijn we nog met zijn allen op de boerderij, gezellig met elkaar aan de keukentafel. Ik voel me ook echt een boerendochter, er is veel te doen om de boeren, de toekomst is spannend. Er mag meer waardering zijn voor het Nederlandse product waar boeren en tuinders dag en nacht voor werken.

‘Toen ik 23 was, in 2003 was dat, ben ik uit huis gegaan, samenwonen met Frits de Vree, twee jaar later zijn we getrouwd in de Protestantse

kerk in Wamel, de kinderen zijn daar ook gedoopt. Frits en ik hebben elkaar ontmoet op de kermis. We kenden elkaar al langer, maar op de kermis sloeg de liefde toe’. En sindsdien zijn ze onafscheidelijk. ‘Toen we gingen samenwonen, runde Frits naast het huis een champignonkwekerij met zijn ouders. Door toenemende concurrentie uit lagelonenlanden zijn ze 15 jaar geleden gestopt met het bedrijf. Frits werkt nu als bedrijfsleider op een kwekerij in Kerkdriel.’ Een lastige overstap die goed heeft uitgepakt. De kwekerijschuur wordt nu verhuurd voor opslag en caravans.

‘Ik ben verpleegkundige in het Canisius, op de maag-, darm- en leverafdeling. Ik heb een mooi beroep en ik voel me er heel goed bij. Al zijn er veel administratieve taken bij gekomen in de loop der jaren, dat is natuurlijk belangrijk, maar wel een beetje doorgeschoten. Het gaat er om balans te vinden. Het voelt goed om zo in de hectiek van een werkdag toch even tijd te vinden om met een patiënt te praten over wat hem of haar bezig houdt. Dat hoeft echt niet altijd over het ziekzijn te gaan. Die aandacht geven is dan erg prettig. Sommigen liggen er weken/maanden. Een aantal ervan zien we ook wel terug op de afdeling. Dan is het fijn dat ze een bekend gezicht zien, dat gebeurt vanzelf als je als verpleegkundige aan een speciale afdeling verbonden bent. Veel verslavingsproblematiek, de lever vooral. Toch is niet iedere levercirrose gerelateerd aan alcoholmisbruik. En ook drankverslaving heeft zijn reden.

Daarom: iedereen verdient een kans, een transplantatie, een langdurige behandeling, een oplossing om weer toe te werken naar een beter leven. Zo kijken we er ook naar bij de diaconie. Keuzes maken is lastig, maar toch: we zijn er voor iedereen’.

‘Ja, ik heb ook nog vrije tijd. Best sportief ook, vroeger deed ik veel aan paardrijden. Achter de kwekerijschuur wonen ook nog twee paarden,

waarvan de oudste al 27 jaar is. Ik doe nu aan bootcampen in Wamel, dat is echt afzien. En verder houd ik van lezen: romans, detectives, ik leen ook wel boeken van mijn moeder. De inhoud moet wel realistisch zijn, dingen die niet kunnen, daar ben ik veel te nuchter voor. De serie 'De Zeven Zusters' heb ik in een adem uitgelezen, prachtig. En elk jaar ga ik wel een keer met mijn vriendinnen stappen. Dat heeft ook vaak een sportief karakter, eerst mountainbiken, waterskiën, maar ook shoppen... En daarna altijd lekker eten met elkaar en bijkletsen. Met mijn moeder ga ik ook wel op stap, bijvoorbeeld naar de Margrietfair, moeder/dochteruitje'. 'Ook belangrijk is oma van 97, ik ga haar elke week opzoeken in het verpleeghuis in Lienden'.

'Twee jaar geleden ben ik als diaken benoemd. Mijn taak binnen het diaconaat is de financiële administratie van de diaconie. Een geschikte taak, ik ben van de praktische kant. Maar ik weet niet of ik wel een goede diaken ben, zegt Lida deemoedig, ik moet daarin nog groeien'. En nu we het er toch over hebben, ik maak maar gebruik van dit interview, want we zoeken binnen de diaconie onder andere mensen met lijntjes, netwerken, kerkleden die goed bekend zijn met het reilen en zeilen van bijvoorbeeld gemeentelijke instanties. Oplossingen voor hulpvragen liggen soms zo voor de hand, maar hoe dan concreet. Wat

dat aangaat wordt Cees Peters (overleden in 2018) nog steeds node gemist, daadkrachtig en van alle markten thuis. Dat mag best nog eens gezegd'.

'Het zou ook fijn zijn als er een paar kerkeradsleden bij zouden komen, er gaan er alleen maar weg! We zijn nu heel basic, doen wat er moet gebeuren, we moeten keuzes maken, niet alles kan. Er is weinig ruimte voor nieuwe initiatieven, daarvoor missen we de mankracht. Het is echt een fijne groep mensen om mee samen te werken. Een oproep aan een ieder die er misschien al eens over heeft nagedacht... kom ons versterken!'

'De eerste keer dat ik voor de gemeente stond aan het begin van de dienst: doodeng. Ik kan best mijn woordje doen in een vergadering of zo, maar voor zo'n grote groep... Terwijl ik toch heel veel mensen ken, het zou vertrouwd moeten aanvoelen. Dat doet het nu inmiddels ook wel, daarin ben ik wél gegroeid. En er was coach Ank IJzerman, die me aanmoedigde: je kunt het!'

Addy de Meij

Diaconie

Plan International

Plan International (voorheen Plan Nederland) is al jaren een van de doelen, die door onze diaconie worden gesteund. Natuurlijk hebben ook zij last van de Corona maatregelen die overal ter wereld worden getroffen. Ze maken zich veel zorgen over de gevolgen van het coronavirus voor kinderen en hun families in de community's waar Plan International werkt. In veel van die gebieden is de gezondheidszorg slecht. En iets simpels als handen wassen om de kans op verspreiding te verkleinen kan niet als er nauwelijks water en

al helemaal geen zeep voorhanden is. Niet alleen de gezondheid van kinderen en hun families staat op het spel. Zo kunnen kinderen een tijdlang niet meer naar school, waardoor de kans dat zij achterstanden oplopen groot is. Ook zijn kinderen tijdens crises extra kwetsbaar voor huiselijk geweld. Uit onderzoek is namelijk gebleken dat meer stress in families het risico op huiselijk geweld verhoogt. Bovendien is de kans groot dat armoede onder gezinnen toeneemt. Het inkomen kan wegvallen door een verplichte lockdown, maar ook door ziekte of overlijden.

Ondanks alle beperkende maatregelen blijft Plan International zich toch keihard inzetten om bij te kunnen dragen aan een wereld waarin alle kinderen en jongeren zich volledig kunnen ontwikkelen en waarin meisjes en jongens dezelfde rechten en kansen hebben.

Met de volgende activiteiten probeert Plan International tijdens de coronacrisis de levens van kinderen en jongeren wereldwijd te verbeteren:

- Ze geven voorlichting aan kinderen en hun families in de community's over het voorkomen van besmetting met het virus. Dat doen ze via radio- en tv-uitzendingen, posters, brochures, social media en door middel van megafoons in de dorpen zelf.
- Ze zetten handen waspunten op en delen

hygiënepakketten uit met onder andere een emmer, zeep en shampoo.

- Ze zorgen ervoor dat kinderen thuisonderwijspakketten krijgen, thuisonderwijs krijgen via radio/ tv en ondersteunen ouders bij het geven van thuisonderwijs.
- En tenslotte geven ze informatie over de bescherming van kinderen tijdens de crisis, met een specifieke focus op meisjes. Zij lopen tijdens dit soort crises extra gevaar. Doordat hun ouders minder of geen inkomen hebben en niet meer voor hen kunnen zorgen, wordt het risico op kin huwelijken groter. Door verminderde toegang tot anticonceptie en seksuele voorlichting lopen de meisjes bovendien ook een groter risico op tienerzwangerschappen en (seksuele) uitbuiting.

Het is fijn dat er organisaties als Plan International zijn die zich om deze kinderen bekommerd en daarom blijven we deze organisatie steunen.

Toverbaltheater.

Dan een doel dichters bij huis, namelijk het toverbaltheater. Ik denk dat iedereen in West Maas en Waal het Toverbaltheater wel kent. Het is een plek in Beneden-Leeuwen waar ongeveer 50 mensen met een verstandelijke beperking vijf dagen in de week met plezier naartoe gaan. Het is een soort school: de mensen leren theater maken, decors bouwen, kleding maken, doen de techniek. Ze zingen, dansen, schrijven gedichten. Maar door Corona moest ook het Toverbaltheater dicht en hebben ook al deze mensen heel lang thuis gezeten.

Ina Cornelissen (de oprichtster van het Toverbaltheater) had dagelijks via mail contact met de ouders van hun kinderen. 'Maar ze werd een keer gebeld door een moeder die zei: "Ik denk dat ze straks niet

meer praat, ze wordt steeds stiller”. Dan pas zie en voel je wat de waarde is van wat ze elke dag doen bij het Toverbal. Ze zijn met zoveel begeleiders. Ze stimuleren, ontwikkelen, geven de mensen sociale vaardigheden mee en af en toe een schop onder hun kont. De dagbesteding is geen tijdverdrijf, ze proberen echt álles uit iemand te halen.

Inmiddels zijn een aantal activiteiten weer opgestart en kunnen de mensen weer dagelijks aan het werk bij het Toverbaltheater. Maar de financiële cijfers zijn niet rooskleurig. Het tekort op de begroting is inmiddels opgelopen tot zeker een ton, vertelt Ina. “Alle boekingen die we hadden, zijn geschrapt. Bedrijfs- en familiefeesten, symposia, vergaderingen. Daar halen we veel inkomsten uit die wij heel hard nodig hebben.”

Het zorggeld – de PGB’s van de spelers, Toverbaltheater is officieel een vorm van dagbesteding – was de boei waarop het theater bleef drijven. Als ze dat niet hadden, was het al voorbij. Om extra geld op te halen worden er op 19 en 20 september benefietconcerten gehouden.

Onze diaconie heeft ook een donatie gedaan en met hulp van de Plusregeling vanuit Het Gehandicapte Kind /NSGK zal deze donatie nog eens met 50% worden verhoogd.

Laten we hopen dat het een beetje helpt, want het is een belangrijke plek voor een

grote groep mensen met een beperking in ons eigen Maas en Waal. Een werkplek die deze mensen een positief gevoel van eigenwaarde geeft! Een plek die niet mag verdwijnen.

***Hartelijke groeten namens de diaconie,
Yvonne Stuiver***

Inlia

INLIA's nieuwe verpleegkundige Astrid Swadberg:

Van de Mercy Ships via Braziliaanse sloppenwijken naar de Groningse opvangboot.

Ze had het al in haar hoofd toen ze 10 was: later als ze groot was, zou ze mensen in arme landen gaan helpen. Astrid Swadberg, verpleegkundige bij INLIA, heeft het ideaal uit haar jeugd ruimschoots waargemaakt. Ze werkte op de Mercy Ships voor de kusten van Togo, Senegal, Madagaskar en Zuid-Afrika en in de sloppenwijken van Brazilië.

En nu werkt ze weer ‘aan boord’; INLIA heeft in Groningen immers ook twee schepen voor de opvang van dakloze asielzoekers. “Het is zo leuk om hier op een schip rond te lopen”, zegt Astrid in de lounge van de Amanpuri. Ze is dit voorjaar aangetrokken om het medische team te versterken gedurende de corona-periode. En dat terwijl ze eigenlijk een poosje was gestopt.

Haar loopbaan begint in het Martini Ziekenhuis in Groningen, op de orthopedie. Via haar zusje komt ze in aanraking met Mercy Ships, een christelijke organisatie met ziekenhuisschepen voor de kust van Afrika. Ze hebben een verpleegkundige nodig die Frans spreekt. Astrid bedenkt zich niet en monstert in '93 aan.

En in '95 weer, dit keer als hoofdverpleegkundige. “We hadden een

kaakchirurg en een oogchirurg. Dus we deden oogoperaties, hazenlipcorrecties, verwijderen van gezichtstumoren." Het is dankbaar werk. Het verandert het leven van de patiënten. Dit keer duurt de trip 1,5 jaar.

Eenmaal terug denkt ze 'een jaartje in Nederland werken en dan weer weg'. Maar de tijd vliegt en voor ze het weet zit ze alweer 6 jaar op de longafdeling van het Martini. Dan neemt ze toch contact op met de moederorganisatie van Mercy Ships en vraagt naar werk op een landbasis. "Dat trok me. Het bezwaar van een schip is toch dat het steeds weer verder vaart. Het leek me fijn om ergens langer te blijven." De organisatie werkt ook in de sloppenwijken van Zuid-Amerika. Handig, want Astrid spreekt goed Spaans. Wordt ze prompt in Brazilië geplaatst, waar ze Portugees spreken. "Ach, nu is mijn Portugees beter dan mijn Spaans", lacht Astrid.

Vier jaar werkt ze in de sloppenwijken van miljoenenstad Belo Horizonte. Met straatjongeren, doven, AIDS patiënten. De verpleegpost bij het community center waarin Astrid haar werk doet is het voormalige hondenhek. Waar eerder de herdershonden huisden die het center beschermen, verbindt ze wonden, verzorgt ze huidaandoeningen, meet ze bloeddruk, doet ze triage.

"Dat is eigenlijk wat ik hier ook doe: consulten, directe zorg én kijken of we het

probleem zelf kunnen tackelen of dat de patiënt naar een arts moet." Huisbezoeken waren daar wel anders dan hier; koffie uit een jampotje, op een sinaasappelkistje. Ze glimlacht bij de herinnering en blikt uit het raam. "Hé, die jongen had een zere knie. Hij fietst weer, dat is mooi."

In Belo Horizonte ontmoet ze de Amerikaan Dave, eveneens vrijwilliger. Ze trouwen en wonen 5 jaar in Amerika. Steeds met het idee dat ze nog eens zullen verkassen naar een ander land. Dat andere land wordt tot haar eigen verrassing Nederland. Haar man en zij hebben beiden het gevoel dat God hen hierheen leidt.

Dat gevoel komt het eerst bij Dave op. Maar hij weet dat Astrid daar eigenlijk geen zin in heeft. "Praat U maar met haar", zegt hij tegen God. En Astrid denkt binnen twee weken na over hoe het moet met haar ouder wordende vader hier. Toch komen ze nog niet onmiddellijk naar Nederland. Maar als Astrids vader ziek wordt, gaan ze alsnog rap. Astrid kan er in zijn laatste weken voor haar vader zijn.

Ze werkt in de thuiszorg en gaat in 2017 als vrijwilliger aan de slag in de TussenVoorziening, een INLIA-project in Eelde. "Ik ben nou eenmaal dol op andere culturen", grinnikt ze. Het werk in de thuiszorg wordt haar ondertussen te zwaar, ze stopt. En dan - uit het niets - wordt het leven in augustus 2018 ineens totaal anders. Dave krijgt kanker. Hij overlijdt in januari 2019.

Ze neemt een slokje water en slikt de emotie weg. Een gast begroet haar. Iemand die ze nog kent van de TuVo. Ze raakte er, toen nog als vrijwilliger, bevriend met gasten. "Ik had alle tijd voor de mensen daar, ik had immers geen werk en geen man meer. Dus ik kon blijven hangen, gezellig koffie drinken."

Mensen waarderen het. Het betekent voor hen veel dat ze komt 'just to be with us'. Ze raakt eveneens bevriend met gasten uit de opvang in Groningen die ook op de TuVo helpen. "Mensen die helpen met tolken, bijvoorbeeld. Vind ik trouwens heel mooi dat INLIA zorgt dat gasten uit de opvang op die manier wat kunnen doen."

Maar degene die eerst collega-vrijwilliger was, is nu potentieel patiënt. "Die zie ik dus niet als verpleegkundige. Die gaan naar een van de collega's uit het medische team." En voorlopig komt ze ook niet als verpleegkundige op de TuVo, totdat alle gasten met wie ze daar omging zijn doorgestroomd naar eigen woningen. "Alles wordt hier heel zuiver en professioneel gehouden", zegt ze, "Heel goed." Nee, ze zit hier prima op haar plek. "Je suis très content", gooit ze er nog maar een Franse zin tegenaan. Ze stapt voorlopig niet van de boot.

Hartelijke groet, Helmer Roelofs, Inlia

Cantorij

Donderdag 30 juli ontvingen wij het trieste bericht van het plotselinge overlijden van Lex Bogaers. Lex was vanaf 2014 dirigent van de cantorij. Met veel plezier begeleidde hij de cantorij tijdens bijzondere vieringen in onze kerk.

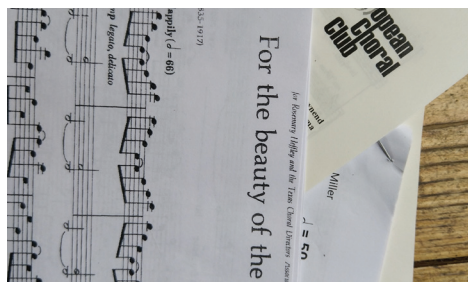
Om de 14 dagen repeteerden we in de kerk in Wamel. Hoewel Lex een hele brede (moderne) muzieksmaak had, was hij ook onder de indruk van de muziek van Bach. Hij leerde ons met gevoel de aria's uit de Mattheüs Passion te zingen.

Was er bij een lied geen bestaande begeleiding, dan bedacht hij deze zelf. Na de koffiepauze, als iedereen nog iets moest doen voordat hij of zijn of haar plek weer innam, gaf Lex een miniconcertje. Alles uit zijn hoofd.

In december 2019 nog, was er een concert waarbij de cantorij en 'After Eight' - het andere koor dat Lex dirigeerde en begeleidde - verschillende liederen ten gehore brachten in de kerk in Wamel. Beide koren en Lex keken hier met een goed gevoel op terug.

Wij als cantorij gaan Lex enorm missen. Wij wensen zijn beide dochters en andere dierbaren veel sterkte met dit plotselinge verlies.

Als cantorij willen we graag verder. We gaan op zoek naar een nieuwe dirigent. Tijdens de startzondag zullen wij van ons laten horen. Fred Hommersom en Gerrit Vastenhouw gaan ons helpen om de liederen die we hiervoor met Lex zouden instuderen, goed neer te zetten. Het is nog wel even afwachten of we zelf zingen bij een buitenviering of dat er geluidopnamen worden gemaakt als de buitenviering niet door kan gaan.

Voorlopig blijven we als cantorij 1x per maand bij elkaar komen in de kerk in Wamel, totdat we een nieuwe dirigent hebben en het qua coronamaatregelen weer mogelijk is om te zingen. Want dat we het samen zingen missen, dat is een ding wat zeker is.

Helaas heeft Gerrie Kalisvaart aangegeven te stoppen bij de cantorij. Zij zingt bij meerdere koren en maakt een keuze. Toch fijn dat je ons een poosje ondersteund hebt, Gerrie. Dank je wel voor je inzet.

Renée Peters

Kindernevendienst

Hoi allemaal,

Wat was het heet, hè, deze zomer! Hebben jullie een leuke vakantie gehad? Ik wel, ik heb lekker in de tuin (wel in de schaduw!!) gezeten en heel veel boeken gelezen. Ik ben benieuwd naar wat jullie allemaal hebben gedaan in de vakantie en hoe het gaat op school met misschien een nieuwe juf of meester. Het zou fijn zijn als we al snel weer bij kunnen kletsen bij de kindernevendienst, maar dat weet ik nu nog niet.

Als er gewoon kerk was geweest de laatste tijd, dan zouden we bij de kindernevendienst de verhalen hebben gelezen uit het evangelie van Mattheüs (dat is een deel van de bijbel). Daarom moest ik denken aan een liedje dat wij vroeger thuis altijd zongen, want dat gaat over die verhalen. Misschien ken jij het ook wel, dit is de tekst van dat liedje:

Zo is het koninkrijk. Tekst & muziek: Elly & Rikkert Zuiderveld

Weet je waar het hemels koninkrijk op lijkt
Het lijkt op een schat in de grond
Eenmaal had een man die schat ontdekt
Hij was zo blij dat hij hem vond
En weet je wat-ie deed toen hij ging naar huis
Verkocht hij alles wat hij had
Ja alles wat hij had heeft hij zomaar wegge-
daan
En hij kocht die schat
Lala lailala

Weet je waar het hemels koninkrijk op lijkt
Het lijkt op een parel zo duur
Eenmaal had een koopman hem ontdekt
En toen begon z'n avontuur

Want weet je wat-ie deed toen hij ging naar huis

Heeft hij al wat hij had verkocht

Ja alles gaf hij weg voor die parel zo duur

Die hij had gezocht

Lala lailala

Weet je waar het hemels koninkrijk op lijkt

Het lijkt op een mosterdzaad

't Is een zaadje dat je bijna niet kunt zien

Het allerkleinste wat bestaat

Maar weet je wat gebeurt als je 't zaait in de grond

Wordt het haast wel zo groot als een eik

Met takken als van bomen waar vogeltjes in wonen

Zo is het koninkrijk

Lala lailala

(Staat op: Vertel het aan de mensen, Een boom vol liedjes (deel 3) van Elly en Rikkert).

Met deze verhalen wil Jezus zeggen hoe belangrijk en mooi het koninkrijk van God is, maar dat je er wel iets voor moet doen om erbij te mogen horen. Je moet ervoor kiezen om goed en lief te zijn voor andere mensen en geduld hebben en erop vertrouwen dat je daardoor gelukkig zult zijn. Dus dat probeer ik....Jullie ook?

Groeten namens de leiding van de kindernevendienst, Yvonne

Gespreksgroepen

Voorlopig zijn er geen bijeenkomsten van onze gespreksgroepen. We houden u op de hoogte zodra ze weer opgestart worden.

Ank IJzerman

DuurzSAAM

Earth Overshoot Day

Het is u misschien niet opgevallen, maar op 22 augustus was het earth overshoot day; de dag waarop de mens alle natuurlijke grondstoffen die de aarde kan produceren heeft opgebruikt. Alles wat we de rest van het jaar nog gebruiken gaat ten koste van de aarde.

Het internationale Global Footprint Network rekent ieder jaar uit wanneer deze dag plaatsvindt. Ze deelt de wereldwijde biocapaciteit door de ecologische voetafdruk maal het aantal dagen in een jaar. Ligt de uitkomst onder de 1, dan produceert de aarde meer dan we gebruiken; boven de 1 gebruiken we meer dan de aarde aanmaakt. De dag waarop de uitkomst precies 1 is wordt earth overshoot day genoemd. In 1970 werd deze dag voor het eerst echt bereikt, en wel op 29 december. Sindsdien valt de dag ieder jaar eerder, door bevolkingsgroei en toenemende welvaart. Door Corona valt de dag dit jaar echter 3 weken later dan in 2019; een trendbreuk die waarschijnlijk niet doorzet.

Elk jaar dat we meer gebruiken dan de aarde aanmaakt vermindert het herstelvermogen van de ecosystemen, waardoor ook bij gelijkblijvend grondstoffengebruik earth overshoot day volgend jaar eerder valt (de aarde kan gewoon minder produceren, omdat wij de bouwstenen al hebben gebruikt.)

Per land wordt ook een aparte overshoot day berekend. Voor Nederland was deze al op 3 mei! (zie afbeelding. Wij hebben dus bijna 3 aardes nodig voor onze manier van leven!) Daar zijn we zelf verantwoordelijk voor, dus daar kunnen we zelf ook wat aan doen. Eet bijvoorbeeld minder vlees, reis minder met het vliegtuig, pak vaker de fiets i.p.v. de auto, eet meer lokale en seizoensproducten, koop minder (nieuwe) spullen, verbruik minder

energie, enz. enz.

Laten we zuinig zijn op de aarde, er is geen 'planet B'.

DUURzSAAMheidstip:

Verlaag uw ecologische voetafdruk om earth overshoot day uit te stellen.

Bert Wolters, (thema)diaken
duurzaamheid PG Elst

Bijbels recept

JAKOBS LINZENSOEP

'Jakob gaf aan Ezau brood, en het linzenkooksel' (Genesis 25:34)

Je hebt nodig:

250 gr gespleten rode linzen

6 kop kippen of groentebouillon (het liefst zonder E-nummers ;))

bosje gesneden selderij

1 middelgrote ui, in blokjes

1/2 tl gemalen komijn

zout en versgemalen zwarte peper

1 middelgrote ui, fijngesneden

1 gesneden wortel

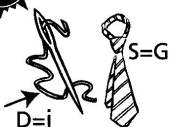
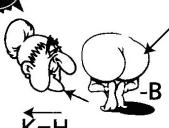
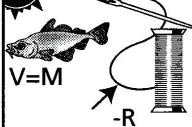
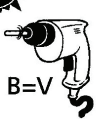
1 el witte wijnazijn

olijfolie

Zo maak je het:

Doe de linzen en de groenten in een pan met de bouillon en breng de bouillon aan de kook. Laat de soep 30 min sudderen. Voeg komijn, azijn en zout en peper naar smaak toe. Fruit de gesneden ui tot die stroperig is en voeg de ui toe aan de soep. Dien de soep op met stukjes crouton.

bron: <https://eva.eo.nl/artikel/2014/01/bijbelse-recepten>

REBUS KRAKER	1 <i>-i</i> <i>A=i</i> 4 <i>V=F</i>	2 V <i>K=D</i>	3 <i>10 10 10</i> <i>10 10 10</i> <i>10 10 10</i> R <i>H=G</i> <i>N=R</i>
4 <i>L</i> <i>R</i> <i>P=V</i> <i>R=V</i> <i>-A</i> <i>P=K</i>	5 <i>-T</i> <i>T=V</i> D	6 <i>SSSS</i> <i>-N</i>	7 H G <i>P=N</i> D
8 D <i>-N</i> <i>N=W</i> <i>O</i> <i>Z</i>	9 <i>M=R</i> S G	10 <i>T=M</i> G <i>-N</i>	11 R=T <i>i=N</i>
12 S O F <i>U=D</i> <i>R=N</i>	13 <i>H=D</i>	14 <i>S=G</i> <i>D=i</i>	15 <i>i=E</i> E
16 G 1 <i>i=E</i> <i>N=S</i> <i>L=G</i>	17 <i>-V</i> <i>D=T</i> <i>-B</i>	18 K R <i>T=S</i>	19 <i>-B</i> <i>K=H</i>
20 <i>-T</i> <i>-A</i>	21 <i>V=M</i> <i>-R</i>	22 <i>B=V</i> <i>P=D</i> <i>B</i> <i>E</i>	23 7 <i>Z=O</i> <i>N=R</i> <i>R=L</i>
24 G R <i>-K</i>	25 <i>R=G</i> <i>T=P</i> <i>G=D</i>	26 <i>-R</i> R <i>-A</i> S N <i>-P</i>	 VOOR TAAL

Online kerk zijn, kunnen we nog zonder?

Bron: <https://www.protestantsekerk.nl/verdieping/online-kerk-zijn-kunnen-we-nog-zonder/>

De afgelopen maanden hielden vrijwel alle plaatselijke gemeenten hun vieringen online. Hoewel daar veel aan gemist wordt, heeft het ook succes; veel meer mensen dan het aantal kerkgangers beleefden de diensten mee. Online kerk-zijn, kunnen we nog zonder? Hieronder een paar reacties van verschillende predikanten.

Otto Grevink, predikant in de Protestantse Gemeente Tilburg e.o., en pionier

“Het ‘kunnen we nog zonder’ klinkt als afhankelijkheid. Ik wil niet meer zonder. Een online viering bereikt ook mensen aan de rand van en buiten de kerk. Als voorganger vraag ik me dus voortdurend af of iemand van buiten begrijpt wat hier gebeurt. Dan gaat het ook over muziek. In onze ‘corona-vieringen’ hebben we bewust gekozen voor een veel breder muziekrepertoire. Liederen die voor kerkgangers heel vertrouwd zijn, kunnen voor mensen die die taal niet kennen moeilijk te volgen zijn. Dat is niet altijd erg, je viert een mysterie. Je viert de hoop op een God die ons perspectief geeft door het lijden heen. In de eerste maanden van de coronacrisis verbond ik heel nadrukkelijk de angst en onzekerheid van mensen met de Bijbelse boodschap van perspectief.

De online vieringen blijven voorlopig. Spannende vraag daarbij is hoe je voorkomt dat online kijkers alleen toeschouwers zijn. Hoe kun je hen laten participeren? Hoe maak je

een gemeenschap van de mensen die fysiek gaan vieren en de mensen die online kijken, op hetzelfde tijdstip of later? Deze vraag bespreken we in de taakgroep eredienst, we steken ons licht elders op, en we bekijken een webinar van de PThU over online vieren. Het zal een grote uitdaging worden om iedereen mee te krijgen.

We waren al bezig met een vernieuwingsagenda, erop gericht hoe we het denken in binnen en buiten kunnen loslaten. De coronacrisis geeft een zetje in de richting die we al op wilden.”

Klaas Touwen, predikant in de Protestantse Gemeente Deil - Enspijk, en dorpskerkambassadeur

“De viering op zondagochtend is momenteel bij ons alleen audio, zonder beeld dus, te volgen, via kerkdienstgemist.nl. Wij hebben hier de ervaring dat mensen liever alleen luisteren omdat beeld hen afleidt. Sinds juni zijn er weer meer mensen in de dorpskerk aanwezig, maar vanwege de anderhalve meter afstand nooit meer dan 30. De online viering van de maanden daarvoor was een complete viering in maximaal drie kwartier, verzorgd door een klein groepje. De een las, een ander sprak, een derde deed het welkom. Omdat we nog niet mogen zingen, lezen we nu een psalm in beurtspraak, het slotlied spreek ik uit en de organist speelt het. Dat wordt als indringend ervaren. Als het eigene van de online viering wegvalt, wordt het minder aantrekkelijk om te luisteren, vooral nu er niet meer gezongen mag worden.

Het nadenken over online kerk-zijn is bij mij aangewakkerd. Het is echter jammer als het blijft bij enkel registratie van diensten. Een vlog van de dominee bijvoorbeeld heeft meer impact op de samenleving. Wij gaan ook nadenken over hoe we onze wekelijkse avondgebeden, die we vanwege corona na de

Veertigdagentijd enkele maanden verlengd hebben en die ook werden uitgezonden, vorm kunnen geven. Misschien met een leuke podcast.

In het dorp hebben we aan het begin van de coronacrisis samen met dorpsorganisaties een nieuwsbrief verspreid, waarin alle inwoners informatie over de kerk kunnen vinden. De kerk is nu meer actueel dan ooit. Met Palm-pasen hebben we in het dorp 130 paasontbijtjes bezorgd, met Pinksteren 130 éénpersoons appeltaartjes. Juist nu moet je niet alleen in een virtuele werkelijkheid leven."

Marianna van de Graaf, predikant in de Protestantse Gemeente Poortugaal

"Wij zenden onze online vieringen rechtstreeks uit. Dat doen we heel bewust. Het op hetzelfde moment verbonden zijn blijkt heel belangrijk, gemeenteleden verbazen zich daar zelf over. We hebben de diensten wel aangepast: 45 minuten maximaal, met een korte overdenking. Bepaalde onderdelen, zoals 'het kind van de zondag' dat de kinderkaars aansteekt, gebeuren nog steeds. Kinderen steken de kaars nu thuis aan, zeggen er een tekst bij en maken er een filmpje van. Dat zenden we uit tijdens de viering. Vergaderingen en gespreksgroepen zijn doorgegaan via Zoom. Dat heeft ook voordelen; van een gesprekskring van 30-plussers met 24 deelnemers komt altijd maar een deel bij elkaar. Aan de online bijeenkomst kon laatst iedereen deelnemen, er was geen kinderopas nodig. Ook de kindernevendienst gaat digitaal door, kinderen misten elkaar!

We blijven voorlopig online vieren, maar er zijn nog veel vragen. Houden we het laagdrempelige ook vast als er straks weer meer mensen naar de dienst komen? Blijven de extra online kijkers van nu straks ook meekijken? Kunnen we online en offline met elkaar verbinden? Maken we daar een

gemeenschap van? Ik probeerde me er eerder ook altijd bewust van te zijn dat mensen via de kerktelefoon meeluisteren, maar het valt nog niet mee om dat de hele dienst vol te houden. Misschien moeten we een middenweg kiezen. We gaan erover nadenken, samen met de gemeenteleden."

Ruth Renooij, predikant in de Protestantse Gemeente Winsum-Halfambt

"We waren als kerk al online aanwezig, maar de afgelopen maanden hebben we die aanwezigheid geïntensiveerd. Met de online kerkdiensten wilden we in eerste instantie vooral voor continuïteit en verbondenheid voor de eigen gemeenschap zorgen. We bereikten daarmee ook mensen die niet zo snel onze kerkdrempel overstappen. Er ontstond ook al gauw samenwerking met enkele kleine gemeenten in de regio. In korte tijd groeide het aantal volgers van onze Facebookpagina flink. In de vijftig dagen tussen Pasen en Pinksteren maakten we iedere dag een vlog, een meditatief moment. Deze zijn goed bekeken. In de aanloop naar Pasen vroegen we mensen via Instagram en Facebook om beelden van hoop in te sturen. Dat werkte. Deze zomer vroegen we om beelden van moed en liefde in te sturen, daar doen we dit najaar wat mee. We hopen op deze manieren elkaar vast te houden en te bemoedigen. Kinderen en jongeren treffen we met al dit online gebeuren niet, dat is een aandachtspunt waar we volop mee bezig zijn. Daarnaast is er nog een groep die we niet bereiken met digitale middelen. De online kerkdiensten zullen blijven. Even was iedereen van deze vorm van vieren afhankelijk, maar er zullen altijd mensen zijn die, om welke reden dan ook, liever online bij een dienst aanschuiven. Ook zij kunnen nu meer volwaardig betrokken zijn."

OECUMENISCHE VIERING

Wij nodigen u van harte uit voor een
Open Leurviering in de Sint-Victorkerk Wamel
zondag 27 september 2020 om 19.00 uur

thema: 'Vrijheid'

Het thema van deze dienst is vrijheid. In deze coronatijd hebben we allemaal ervaren wat vrijheid voor ons betekent. Maar, wat voor de een vrijheid is, moet geen beperking voor de ander inhouden.

voorgangers:

dominee **Edo Laseur**
pastoor **Titus Amalraj Santhanam**

met muzikale medewerking van
twee hoornisten van Harmonie Koningin Wilhelmina:

Wilma Dorst en Raph Miessen

Vanwege de Corona-1,5 meter-maatregel hebben we voorlopig nog geen vieringen in ons kleine kerkje in Leur. De Christoffel parochie is bereid gevonden om voor de Leurvieringen, de Sint-Victorkerk in Wamel ter beschikking te stellen, omdat deze groot genoeg is om de bezoekers op voldoende afstand te kunnen ontvangen. Verdere aanpassingen: Er is géén samenzang. Bij het verlaten van de kerk kunt u het collectegeld deponeren in de collecteschaal. Na de dienst is er geen samenkomst en wordt er geen koffie geschonken.

We zijn blij dat we in deze aangepaste vorm, in vrijheid deze dienst kunnen gaan vieren en nodigen u dan ook van harte uit.

Graag tot ziens in Wamel,
de Open Leurgroep.

meer informatie op onze gastpagina bij: www.parochiesmaasenwaal.nl klik op Wamel en daarna op Oecumene

Gemeenteberichten

Contactpersonen

Appeltern:

Mevr. R. van Eck, tel: 0487-507636, appeltern@pg-westmaasenwaal.nl

Altforst:

Mevr. R. van Bennekom, tel: 0487-541579, altforst@pg-westmaasenwaal.nl

Maasbommel:

Mevr. D. Wijgerse, tel: 0487-561595, maasbommel@pg-westmaasenwaal.nl

Alphen:

Fam. Fredrik, tel: 0487-561437, alphen@pg-westmaasenwaal.nl

Dreumel:

Mevr. D. van Bommel, tel: 0487-561309, dreumel@pg-westmaasenwaal.nl

Wamel:

Mevr. A. Miedema, tel: 0487-502644, wamel@pg-westmaasenwaal.nl

Beneden Leeuwen:

Fam. Fredrik, tel: 0487-561437, benedenleeuwen@pg-westmaasenwaal.nl

Boven Leeuwen:

mevr. D. van Maurik, tel: 0487-592110, bovenleeuwen@pg-westmaasenwaal.nl

Mutaties in het ledenbestand

Predikant

Ds. E.G.H. Laseur
 Ds. Penningsstraat 2
 6659 AZ Wamel
 t: 06-58815820
predikant@pg-westmaasenwaal.nl

Voorzitter Kerkenraad

Ds. E.G.H. Laseur
 Ds. Penningsstraat 2
 6659 AZ Wamel
 t: 06-58815820
voorzitter@pg-westmaasenwaal.nl

Scriba

Mw. J.A. IJzerman-Hess
 Kooimolenweg 5
 6621 LA Dreumel
 t: 0487-570946
scriba@pg-westmaasenwaal.nl

College van Diakenen

Mw. L. de Vree-Stam
 Hogeweg 2
 6659 AJ Wamel
 Tel. 0487-501366
diaconie@pg-westmaasenwaal.nl
 IBANnr.: NL96RAB00373736029

College van Kerkrentmeesters

Dhr. W.R.M. Backer
 Hofstraat 1
 6658 AX Beneden-Leeuwen
 t: 0487-593143
kerkrentmeesters@pg-westmaasenwaal.nl
 IBANnr.: NL04INGB0000950742
 Kamer van Koophandel nummer 76352641

Postadres

Protestantse Gemeente te West Maas en Waal
 Postbus 6
 6659 ZG Wamel
www.pg-westmaasenwaal.nl

Ds. E.G.H. Laseur

Kerkgebouwen

Boven-Leeuwen

Waalbandijk 19
Koster
 Dhr. P. van Maurik
 Molenstraat 35
 6657 BT Boven-Leeuwen
 0487-592110
koster.boven-leeuwen@pg-westmaasenwaal.nl

Wamel

Dorpsstraat 73
Koster
 Dhr. en Mevr. van Maurik - v.d. Schie
 Ds. Penningsstraat 4
 6659 AZ Wamel
 0487-501781
koster.wamel@pg-westmaasenwaal.nl

Dreumel

Kerkpad 2
Koster
 Dhr. G. Goyer
 Hogeweg 9
 6621 BM Dreumel
 0487-572166
koster.dreumel@pg-westmaasenwaal.nl